

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4To/21/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123010620
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4123010620.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členiek senátu JUDr. Ľubomíry Podmaníkovej a JUDr. Ľubice Libantovej, PhD., v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 09.12.2024, sp. zn. 2T/15/2023 (ďalej len „súd I. stupňa“), na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 9. októbra 2025, takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku

obžalovaný:

A. B., narodený XX.XX.XXXX v C. D. E.,
trvale bytom E., XX. XXXXXXXX XX/XX,

je vinný, že:

ako otec maloletého B. B., nar. XX.XX.XXXX, hoci má k tomuto vyživovaciú povinnosť priamo zo Zákona o rodine a rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 24P/144/2018-30 zo dňa 02.08.2018, právoplatný dňa 16.08.2018, bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou vo výške 300,- Eur mesačne vždy do 28-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky, od 01.08.2018 si túto povinnosť riadne neplní a tak ku dňu 27.03.2024 (po zohľadnení čiastočných platieb vo výške 3.300 eur v hotovosti k rukám matky) dlhuje na výživnom do rúk matky sumu vo výške 6.800,- Eur, pričom rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 35P/127/2021-121 zo dňa 01.06.2022 bol zaviazaný prispievať aj na tvorbu úspor maloletého sumou 100,- Eur mesačne vždy k poslednému dňu v mesiaci vopred počnúc dňom 01.06.2022, ktorú povinnosť si rovnako riadne neplní, a tak od 01.06.2022 ku dňu 27.03.2024 dlhuje na úsporách maloletého sumu vo výške 1.800,- Eur,

t e d a :

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného a spáchal uvedený čin závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,
t ý m s p á c h a l :

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b/ Trestného zákona účinného od 06.08.2024 (ďalej len „Trestný zákon“).

Za to mu u k l a d á :

Podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona, nezistiac poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona, zistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „súd prvého stupňa“) bol obžalovaný A. B. (ďalej len „obžalovaný“) uznaný vinným prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b/ Trestného zákona a tom skutkovom základe, že „ako otec maloletého B. B., nar. XX.XX.XXXX, hoci má k tomuto vyživovaniu povinnosť priamo zo Zákona o rodine a rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 24P/144/2018-30 zo dňa 02.08.2018, právoplatný dňa 16.08.2018, bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou vo výške 300,- Eur mesačne vždy do 28-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky, od 01.08.2018 si túto povinnosť riadne neplní a tak ku dňu 09.12.2024 (po zohľadnení čiastočných platieb vo výške 3.300 eur v hotovosti k rukám matky) dlhuje na výživnom do rúk matky sumu vo výške 8.600,- Eur, pričom rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 35P/127/2021-121 zo dňa 01.06.2022 bol zaviazaný prispievať aj na tvorbu úspor maloletého sumou 100,- Eur mesačne vždy k poslednému dňu v mesiaci vopred počnúc dňom 01.06.2022, ktorú povinnosť si rovnako riadne neplní, a tak od 01.06.2022 ku dňu 09.12.2024 dlhuje na úsporách maloletého sumu vo výške 2.400,- Eur“.

Za to mu bol podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona, nezistiac poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona a zistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, na výkon ktorého bol podľa § 48 odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej 15 dňovej lehote odo dňa jeho oznámenia podal odvolanie obžalovaný, ktoré odôvodnil tým, že súd I. stupňa nesprávne zistil skutkový stav čo do výšky zameškaného výživného, má za to, že zameškané výživné je v nižšej sume, než aká bola ustálená v trestnom konaní. Napadnutým rozsudkom bol uložený zjavne neprimeraný trest, pričom pre naplnenie účelu trestu bolo možné uložiť aj niektorý z alternatívnych trestov. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedol, že skutkový stav súdom I. stupňa nebol zistený správne, obžalovaný zo znenia skutkovej vety nevie zistiť, v akej výške je zameškané výživné, v dôsledku daného je rozsudok súdu I. stupňa arbitrárny a nepreskúmateľný a zistenie presnej sumy zameškaného výživného je nevyhnutné. Aj v kontexte účinnej ľútosti navrhol obžalovanému uložiť alternatívny druh trestu nespojený s odňatím slobody, pretože odňatím slobody mu bude opätovne odňatá možnosť uhrádzať výživné. Od mesiaca február 2025 má výživné uhradené. Postupom krajského súdu bolo obžalovanému znemožnené využiť inštitút účinnej ľútosti v dôsledku, že senát krajského súdu v odvolacom konaní zmenil kvantitu následku skutku v neprospech obžalovaného. V rozsudku súdu I. stupňa je uvedené nezaplatené výživné vo výške 8.600,- eur a na úsporách vo výške 2.400,- eur a v tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 327 odsek 2 Trestného poriadku a príslušný komentár k danému ustanoveniu. V tejto súvislosti poukazujem na chaos pri vypočítavaní zameškaného výživného na účely využitia účinnej ľútosti, kedy boli obžalovanému doručené dve poučenia o výške zameškaného výživného a obžalovaný doteraz nevie, aké výživné je potrebné na účely účinnej ľútosti uhradiť. Týmto bolo porušené právo obžalovaného na obhajobu a spravodlivý proces. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu I. stupňa na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne uložiť obžalovanému iný druh trestu nespojený s odňatím slobody, pretože si aktuálne od januára vyživovaniu povinnosť plní.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, a to na otázky predsedníčky senátu, že zo sumy 8.600,- eur výživného a 2.400,- eur na tvorbu úspor má uhradených do mesiaca november 2022 sumu asi 6.600,- eur nad rámec 3.300,- eur, ktoré zaplatil do rúk matky maloletého dieťaťa, pričom dôkazom je ich vzájomná komunikácia cez sociálne siete, ktorú však nevie predložiť.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že odvolanie nepovažuje za dôvodné a má za to, že nie je dôvod pochybovať o svedeckej výpovedi matky maloletého dieťaťa a pokiaľ ide o trest, uloženie iného ako nepodmienečného testu odňatia slobody, by bolo obchádzaním ustanovenia § 49 odsek 2 Trestného zákona s tým, že trest uložený v dolnej polovici zákonnej trestnej sadzby vzhľadom na predchádzajúce odsúdenia obžalovaného, nemožno považovať za neprimerane prísny. Nestotožňuje sa s úvahou obhajoby, že došlo k porušeniu práva na obhajobu a na spravodlivý proces. Trestný čin zanedbania povinnej výživy je trváci trestný čin a výška zameškaného výživného sa mení práve plynutím času. Navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné, pretože nie sú splnené podmienky účinnej ľútosti.

Krajský súd na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou preskúmal podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné, avšak nie z dôvodov, z akých sa zrušenia napadnutého rozsudku obžalovaný domáha.

Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“), rovnako ako súd prvého stupňa, mal za nepochybne preukázané, že obžalovaný sa dopustil skutku popísaného vo výroku napadnutého rozsudku. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa o preukázaní zavinenia obžalovaného. Vykonaným dokazovaním bolo bez dôvodných pochybností preukázané, že obžalovanému bola určená vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu, a to sumou vo výške 300,- eur mesačne ako riadne výživné a s účinnosťou od 01.06.2022 mu bolo určené prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 100,- eur mesačne na účely tvorby úspor maloletého, čo je súčasť výživného v zmysle § 63 odsek 3 Zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním bolo bez dôvodných pochybností preukázané, že obžalovaný si túto povinnosť riadne neplnil a tak mu ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu I. stupňa dňa 27.03.2024 (pričom krajský súd následne odôvodní, z akého dôvodu nebolo možné určiť neplnenie vyživovacej povinnosti ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu I. stupňa z 09.12.2024), vznikol dlh na výživnom 6.800,- eur ako riadne výživné a 1.800,- eur ako výživné určené na tvorbu úspor. Rozsah nezaplateného výživného je preukázaný výpoveďou jednak obžalovaného a svedkyne – matky maloletého dieťaťa, ktorá uviedla, v akom rozsahu si obžalovaný vyživovaciu povinnosť neplnil. Krajský súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že obžalovaný mal podľa rozhodnutí o určení vyživovacej povinnosti v mesiacoch august až december 2018 uhradiť výživné spolu 1.500,- eur, v roku 2019 spolu 3.600,- eur, v roku 2020 spolu 3.600,- eur, v roku 2021 spolu 3.600,- eur, v roku 2022 spolu 4.300,- eur, a to vrátane 100,- eur určených na tvorbu úspor s účinnosťou od 01.06.2022, v roku 2023 spolu 4.800,- eur a v roku 2024 do momentu vyhlásenia rozsudku súdu I. stupňa, t. j. do dňa 27.03.2024 sumu 800,- eur, čo predstavuje výživné spolu vo výške 22.200,- eur, pričom súd I. stupňa v skutkovej vete napadnutého rozsudku vyjadril, že z výživného odpočítal čiastočné platby v sume vo výške 3.300,- eur v hotovosti k rukám matky dieťaťa a sumy vo výške 5.890,- eur, čo je súčet platieb, ktoré zaslal obžalovaný na účet matky maloletého. Svedkyňa vo svojom výsluchu viedla, že za obdobie do 27.03.2024 jej obžalovaný dlhuje na výživnom 6.800,- eur. Obžalovaný uviedol, že matke maloletého dieťaťa na účely výživného zaplatil ešte do mesiaca november 2022 sumu 6.600,- eur, avšak táto skutočnosť nebola žiadnym dôkazom vykonaným na hlavnom pojednávaní a ani na verejnom zasadnutí krajského súdu preukázaná. Pokiaľ obžalovaný udáva, že mu nebolo umožnené uhradiť výživné na účely účinnej ľútosti, krajský súd zdôrazňuje, že takáto možnosť bola obžalovanému poskytnutá, pričom z ustanovenia § 86 odsek 1, písmeno a/Trestného zákona vyplýva, že trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu. Na účely účinnej ľútosti je však potrebné vyživovaciu povinnosť splniť v rozsahu tak, ako je v rozsahu neuhradeného výživného do obdobia záverečnej porady súdu vrátane, t. j. v danom prípade do záverečnej porady súdu, ktorý rozhodoval v danom prípade o odvolaní obžalovaného. Obžalovaný však na účely zameškaného výživného, výživné v rozsahu nezaplateného výživného neuhradil, keď do obdobia rozhodnutia krajského súdu, t. j. do 09.10.2025 uhradil 2.400,- eur podľa listinného dokladu predloženého na verejnom zasadnutí krajského súdu dňa 17.07.2025 a 800,- eur podľa potvrdení o prevode z 22.09.2025, t. j. spolu 3.200,- eur. Pokiaľ ide o obžalovaným namietaný chaos pri vypočítavaní výživného, krajský súd k danému udáva, že z rozsudku súdu I. stupňa je zrejmé, akú výšku výživného obžalovaný neuhradil a z rozsudkov, ktorými bola určená vyživovacia povinnosť, je zrejmé, v akej výške mu táto vyživovacia povinnosť určená. Z odôvodnenia súdu I. stupňa vyplýva, aj akým spôsobom bola zistená výška neuhradeného výživného, a to rozsahom určenej vyživovacej

povinnosti, výpoveďou svedkyne – matky maloletého dieťaťa, ku ktorému bola už uložená vyživovacia povinnosť. Z týchto dôvodov preto krajský súd považoval námietky obžalovaného za nedôvodné. Súd I. stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal aj rozsahom vyživovacej povinnosti, ktorá je ohraničená možnosťami a schopnosťami obžalovaného a ktorá bola určená tak, aby zodpovedala príjmom a majetkovým pomerom povinnej osoby. Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že neriešil predbežnú otázku v zmysle § 7 Trestného poriadku a neurčoval sám iný rozsah vyživovacej povinnosti, pretože z rozsudkov Okresného súdu Nitra, ktorými bola určená obžalovanému vyživovacia povinnosť, mal dostatočne preukázané, že s možnosťami a schopnosťami obžalovaného vo vzťahu k vyživovacej povinnosti maloletého dieťaťa sa tieto súdy vysporiadali a súd I. stupňa sa vysporiadal aj so skutočnosťou, že obžalovaný vzhľadom na svoje majetkové pomery mal možnosť takýto rozsah vyživovacej povinnosti plniť. S týmito úvahami súdu I. stupňa sa krajský súd v celom rozsahu stotožňuje a taktiež sa stotožňuje s úvahou súdu I. stupňa, keď konanie obžalovaného z hľadiska zavinenia na spáchaní skutku vyhodnotil ako konanie v priamom úmysle podľa § 15 písmeno a/ Trestného zákona.

Súd I. stupňa však pochybil, keď rozsudkom vyhláseným na hlavnom pojednávaní dňa 09.12.2024 určil rozsahu neuhradeného výživného obžalovaným ku dňu 09.2.2024, a to vo výške 8.600,- eur na riadnom výživnom a 2.400,- eur na výživnom vo forme tvorby úspor z dôvodu, že týmto rozsudkom rozhodoval o obžalobe podanej na obžalovaného po zrušení rozsudku vyhláseného na hlavnom pojednávaní dňa 27.03.2024, kde určil rozsah neuhradeného výživného ku dňu 27.03.2024 vo výške 6.800,- eur vo forme riadneho výživného a 1.800,- eur vo forme výživného určeného na tvorbu úspor. Tento rozsudok bol krajským súdom uznesením z 30.05.2024 zrušený a vec bola vrátená súdu I. stupňa na nové konanie a rozhodnutie, avšak len na podklade odvolania podaného obžalovaným, teda odvolania v prospech obžalovaného, a preto v zmysle ustanovenia § 327 odsek 2 Trestného poriadku nemohlo dôjsť v novom konaní k zmene rozhodnutia v neprospech obžalovaného napriek tomu, že rozsah neuhradeného výživného bol ku dňu 09.12.2024 určený rozsudkom súdu I. stupňa správne.

Z týchto dôvodov preto krajský súd zrušil napadnutý rozsudok postupom podľa § 321 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku v celom rozsahu a podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku uznal obžalovaného vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b/ Trestného zákona, účinného od 06.08.2024, pretože obžalovaný svojím konaním najmenej 2 mesiace v období 2 rokov neplnil úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného a spáchal uvedený čin závažnejším spôsobom konania, a to po dlhší čas. Trestný zákon účinný od 06.08.2024 je pre obžalovaného priaznivejší aplikujúc ustanovenia § 2 odsek 1 Trestného zákona, pretože zákonom č. 40/2024 Z. z. došlo k zmene ustanovenia § 38 Trestného zákona a pri určovaní výmery trestu sa pri prevahe priťažujúcich okolností nezvyšuje dolná hranica trestnej sadzby tak, ako tomu bolo za účinnosti trestného zákona do 06.08.2024. Táto skutočnosť odôvodňuje aplikáciu ustanovenia posúdenie zákona účinného od 06.08.2024 ako priaznivejšieho pre obžalovaného, a to z hľadiska ukladania trestu obžalovanému.

Krajský súd zistil, že sú správne úvahy súdu I. stupňa, keď pri ukladaní trestu obžalovanému použil kritériá rozhodné pre ukladanie trestu určené ustanovením § 34 Trestného zákona, správne pri ukladaní trestu obžalovanému zohľadnil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona, správne prihliadol na pomery obžalovaného a na jeho osobu, keď zdôraznil, že bol 8-krát odsúdený za trestnú činnosť rôzneho charakteru, skutku sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, čo vylučuje u obžalovaného uloženie trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu vzhľadom na ustanovenie § 49 odsek 3 Trestného zákona. Krajský súd sa stotožňuje s úvahami súdu I. stupňa týkajúce sa ukladania trestu obžalovanému, taktiež je toho názoru, že vzhľadom na samotnú osobu obžalovaného, výšku neuhradeného výživného a dĺžku obdobia, po ktorú obžalovaný opakovane neplnil riadne svoju vyživovaciu povinnosť a tieto okolnosti odôvodňujú u obžalovaného uloženie trestu odňatia slobody spojeného so samotným jeho výkonom. Preto krajský súd postupom podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona zohľadniac u obžalovaného priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona, a to jeho predchádzajúce odsúdenia, uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní 2 roky a na jeho výkon ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Takto uložený trest je podľa názoru krajského súdu primeraný a zodpovedajúci zákonu. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.